VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Julkisen talouden suunnitelma 2027-2030

ARMI LIINAMAA, BUDJETTINEUVOS
TYÖELÄMÄ- JA TASA-ARVOVALIOKUNTA
6.5.2026

Talouden näkymät

- **Suomen talouden toipuminen viivästyy Lähi-idän kriisin seurauksena**. Ennusteessa oletetaan, että Lähi-idän kriisi jää lopulta lyhytaikaiseksi.
- BKT:n kasvu jää 0,6 prosenttiin vuonna 2026 ja **kasvun arvioidaan kiihtyvän 1,7 prosenttiin vuosina 2027–2028**
- **Inflaatio kiihtyy kuluvana vuonna pääosin energian hinnan nousun seurauksena.** Kotitalouksien ostovoiman kehitys on tänä vuonna hidasta hintojen nousun ja heikon työllisyystilanteen vuoksi. Yksityinen kulutus vahvistuu vuodesta 2027 alkaen ostovoiman parantuessa ja säästämisasteen vähitellen alentuessa.
- **Kokonaisinvestointien ennakoidaan kasvavan vauhdikkaasti vuonna 2026 ja pysyvän selvässä kasvussa myös seuraavina vuosina**. Ylivoimaisesti suurimmasta yksittäisestä kasvusysäyksestä vastaavat julkiset puolustusmenot.

	2024	2025	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
BKT:n arvo, mrd. euroa	276,0	280,6	289,5	300,5	313,2	325,1	336,8
BKT, määrän muutos, %	0,4	0,2	0,6	1,7	1,7	1,5	1,3
Työttömyysaste, %	8,4	9,7	9,8	9,4	9,0	8,5	8,2
Työllisyysaste, %	72,1	71,4	71,1	71,4	71,8	72,3	72,8
Kuluttajahintaindeksi, muutos-%	1,6	0,3	2,0	1,4	1,9	2,0	2,0
Pitkä korko, 10 v, %	2,9	3,0	3,2	3,0	3,0	2,9	2,9

Työllisyyden kasvu viivästyy

- Työmarkkinoilla työvoiman tarjonta on kasvanut merkittävästi työllisyystoimien ja maahanmuuton seurauksena.
- Työllisten määrä on pysynyt vakaana vuoden 2024 syksystä lähtien, mutta työttömyysaste on noussut yli 10 prosentin.
- **Työllisyyden kasvun ja työttömyyden laskun odotetaan käynnistyvän vasta vuonna 2027.**

	2024	2025	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
BKT:n arvo, mrd. euroa	276,0	280,6	289,5	300,5	313,2	325,1	336,8
BKT, määrän muutos, %	0,4	0,2	0,6	1,7	1,7	1,5	1,3
Työttömyysaste, %	8,4	9,7	9,8	9,4	9,0	8,5	8,2
Työllisyysaste, %	72,1	71,4	71,1	71,4	71,8	72,3	72,8
Kuluttajahintaindeksi, muutos-%	1,6	0,3	2,0	1,4	1,9	2,0	2,0
Pitkä korko, 10 v, %	2,9	3,0	3,2	3,0	3,0	2,9	2,9

Julkisen talouden alijäämä pysyy suurena koko vuosikymmenen

- Vuonna 2026 alijäämä syvenee 4,6 prosenttiin suhteessa bkt:hen ja jumittuu tälle tasolle vuoteen 2029 asti.
  - Suhdanteen koheneminen vahvistaa verotulojen kasvua ja vähentää työttömyysmenoja ensi vuodesta alkaen.
  - Puolustusmenojen nosto 3,2 prosenttiin suhteessa bkt:hen kasvattaa menoja ja alijäämää jakson loppupäässä.
- Vuonna 2030 julkinen velkasuhde nousee yli 99 prosentin, ja velkasuhteen kasvu jatkuu ennustejakson jälkeen.

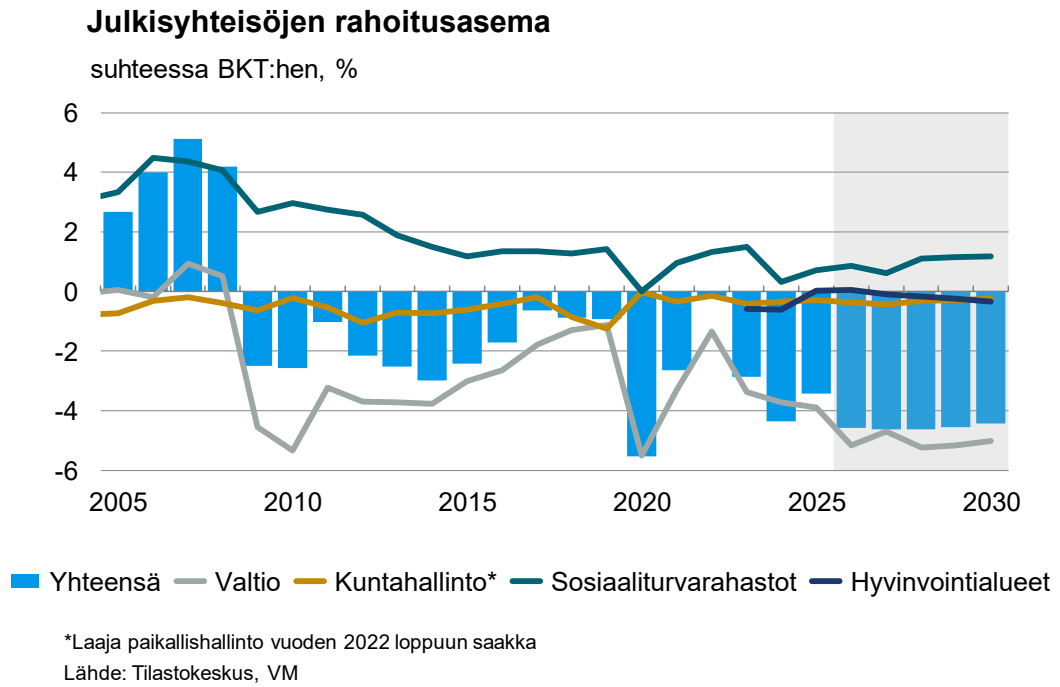

*Laaja paikallishallinto vuoden 2022 loppuun saakka
Lähde: Tilastokeskus, VM

Valtion talouden menot, tulot ja tasapaino

- Vuonna 2027 budjettitalouden menojen arvioidaan olevan 92,0 mrd. euroa, joka on n. 1,1 mrd. euroa enemmän kuin vuoden 2026 varsinaisessa talousarviossa.
  - Kasvua selittävät etenkin lakisääteiset ja sopimusperusteiset indeksitarkistukset.
  - Vuonna 2030 budjettitalouden menojen arvioidaan nousevan noin 4,5 mrd. eurolla 96,4 mrd. euroon vuoden 2027 hintatasossa. Määrärahatarvetta lisää puolustusmenojen (2,2 mrd. €) ja korkomenojen kasvu (2,2 mrd. €).
- Budjettitalouden tulojen arvioidaan olevan 79 mrd. euroa v. 2027, josta ne kasvavat nimellisesti reiluun 85 miljardiin euroon vuonna 2030.
- Valtion budjettitalouden alijäämän arvioidaan olevan 13,2 mrd. euroa v. 2027, josta alijäämä kasvaa puolustus- ja korkomenojen kasvun myötä 16,2 mrd. euroon v. 2028, 17,1 mrd. euroon v. 2029 ja 17,4 mrd. euroon v. 2030.
  - Verrattuna vuoden takaiseen tasapaino heikentynyt 3,5–4,5 mrd. euroa/v. vuosina 2027–2029.
  - Arvonlisäveroja sekä ansio- ja pääomatuloveroja arvioidaan kertyvän vuosittain ko. ajanjaksolla 2,3-2,5 mrd. euroa vähemmän vuoden takaiseen verrattuna.

Budjettitalouden tulot, menot ja tasapaino

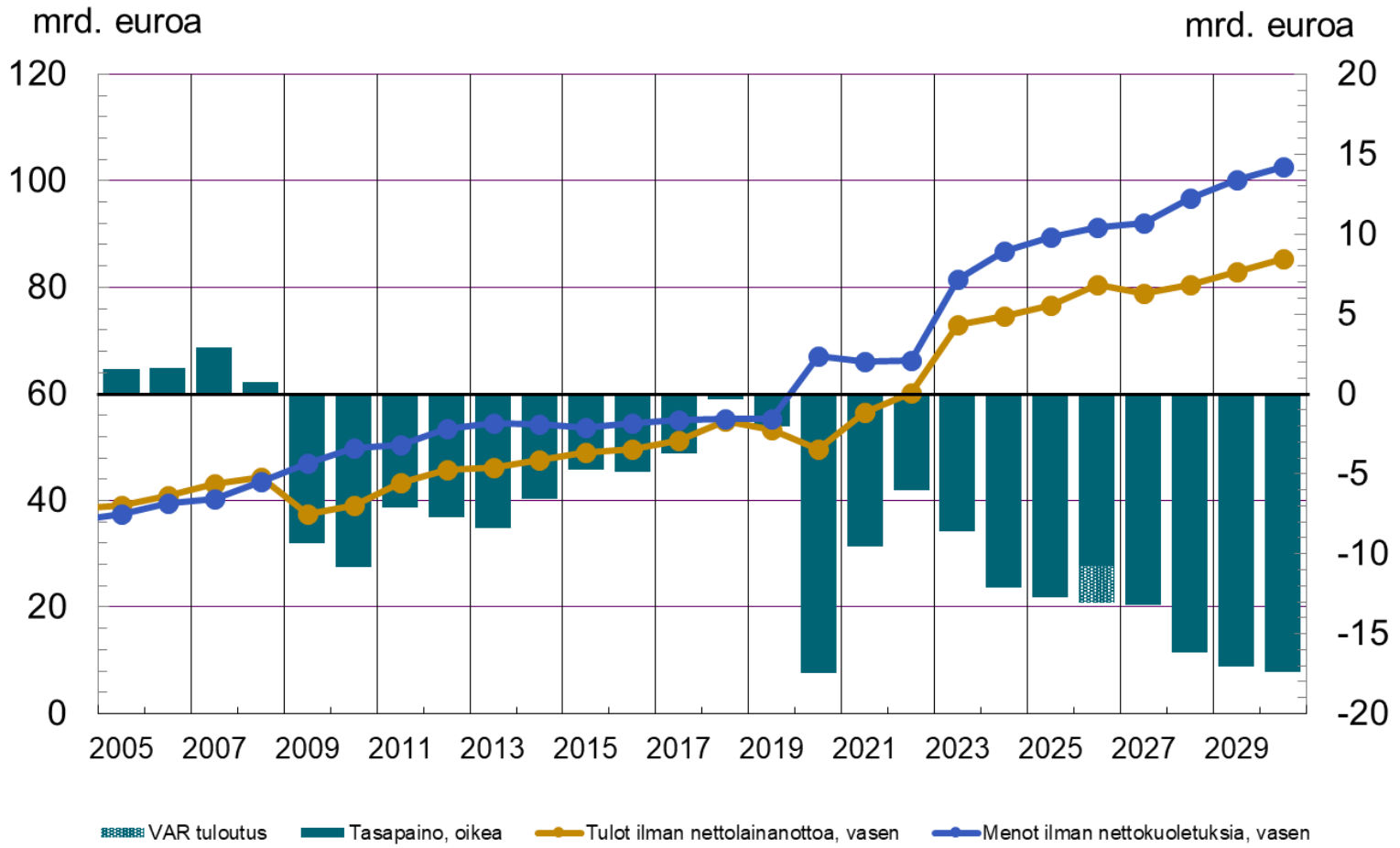

Tasapaino (mrd. euroa):

2024 (TP):	-12,1
2025 (TP):	-12,7
2026 (LTA I):	-13,1 (-10,8)
2027 (JTS):	-13,2
2028 (JTS):	-16,2
2029 (JTS):	-17,1
2030 (JTS):	-17,4

Vuoden 2026 tiedoista on poistettu lakkautettavasta Valtion asuntorahastosta tehtävä kertaluonteinen 2,3 mrd. euron tuloutus.
Vuosilta 2022 ja 2023 poistettu varautuminen sähkön johdannaismarkkinoille toimiville yhtiöille myönnettäviin lainoihin ja varauksen purku. Vaikka varaus jäi käyttämättä kokonaan järjestely kasvatti vuonna 2022 menoja ja vuonna 2023 tuloja 10 mrd. eurolla.
Lähde: Valtiovarainministeriö 22.4.2026

Hallitus pitää kiinni aiemmista säästöpäätöksistään

- Sote-säästöjen osalta neuvoteltu uudelleenkohdennukset ja korvaavat säästöt (n. 240 m€) niiltä osin kuin aiemmin päätettyjä säästöjä ei saavuteta.
- Lisäksi verotoimien vaikutuksia tarkentunut alaspäin ja näiden korvaamiseksi sovittu 90 milj. euron korvaavat menoleikkaukset.
- Lisäksi tiukan liikkumatilan johdosta uusia tarpeita varten neuvoteltu lisäsäästöt.
    - Uusien ja korvaavien määrärahaleikkausten taso nousee runsaaseen 0,5 mrd. euroon v. 2030.

Uudet ja korvaavat säästöt

- Hyvinvointialueet: maksujen korotukset v. 2027 n. 88 m€ ja v. 2028- vajaat 106 m€.
- Kuntien peruspalveluiden valtionosuuksien 1 %:n indeksijarrun korotus 2,8 %:iin vuodelle 2027: -60 m€
- STEA-avustukset -50 m€
- T&K-toiminta -39 m€
- Kehityspoliittiset lainat -35 m€
- Perusväylänpito -30 m€ v. 2027 → v. 2030 -39 m€
- Lääkekorvausten ehdolliset korvaukset -15 m€
- Muihin kokonaisuuksin kohdentuvat säästöt v. 2027 -13,6 m€ ja v. 2028 → -33,6 m€
- Toimintamenot: v. 2027 -60 m€ → v. 2030 166,5 m€.

Rakentamisen paketti

- Energiaremontteihin ja saneerauksiin kohdennetaan määräaikainen valtiontukiohjelma (110 milj. €).
  - Tavoitteena on saada aikaan yli 1 mrd. euron kasvu korjausrakentamiseen.
- Taloyhtiölainojen perusparannuslainojen valtiontakauksia kehitetään ja samalla sääntelyä kevennetään.
- Valtion takaaman ASP-asuntolainan enimmäislainamäärä nostetaan 90 prosentista 95 prosenttiin asunnon hankintahinnasta.
  - Lisäksi yhtenäistetään ASP-lainan takaisinmaksuajan enimmäispituus 40 vuoteen muun asuntolainasääntelyn mukaisesti.
- Hallitus nostaa valtion takaaman omistusasuntolainan enimmäislainamäärän 85 prosentista 90 prosenttiin asunnon hankintahinnasta.
  - Lisäksi yhtenäistetään valtiontakauksen enimmäispituus 40 vuoteen muun asuntolainasääntelyn mukaisesti.
- Senaattikiinteistöjen julkisia investointeja aikaistetaan nykyisten valtuuksien puitteissa.
  - Kuopion poliisiaseman investointi ja Tullilaboratorion laajentaminen.

Työllisyyspaketti (LTAE 2 / 2026)

- Nuorten työllistymisseteli (20 milj. €)
- Pitkäaikaistyöttömille täydennyskoulutukseen osaamisseteli (20 milj. €)
- Valtiolle 500 uutta kesätyöntekijää tai harjoittelijaa (5 milj. €)
- Korkean nuorisotyöttömyyden kaupungeissa sekä kuudessa suurimmassa kaupungissa toteutetaan vuosina 2026–2027 pilotit nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi (15 milj. €)

Työ- ja elinkeinoministeriön pääluokan määrärahat

- Työ- ja elinkeinoministeriön pääluokan määrärahataso on kehyskauden alussa n. 2,61 mrd. euroa ja kehyskauden lopussa n. 2,3 mrd. euroa.
- Edelliseen kehyspäätökseen verrattuna määrärahataso laskee nettomääräisesti n. 60 milj. euroa kehyskauden alussa ja n. 82 milj. euroa kehyskauden lopussa.
- Määrärahatasoa alentavat uusiutuvan energian tuotantotuen väheneminen, vientiluottojen korkotuen ja suojausmenojen väheneminen, kotoutumisen edistämisen määrärahojen tarkistukset sekä toimintamenoihin kohdistuvat säästöpäätökset. Määrärahatasoa puolestaan lisäävät Huoltovarmuuskeskuksen toiminnan budjetointi valtion talousarvioon ja Ukrainaan myönnettävien vientitakuiden tappiokorvaukset.
- Hallinnonalan määrärahoista käytetään vuoden 2027 tasolla uudistumiseen ja vähähiilisyyteen 46 %, työllisyyteen ja yrittäjyyteen 19 %, yritysten erityisrahoitukseen 3 %, kotoutumiseen ja kansainväliseen osaamiseen 7 % sekä hallintoon 26 %.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

ETUNIMI SUKUNIMI, NIMIKE
ETUNIMI.SUKUNIMI@GOV.FI
VM.FI | @VMUUTISET